

Mines de fluorita

Montornès del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Torrent de Vinyes Velles 08170 - Montornès del Vallès

Coordenades:

Latitud: 41.53698
Longitud: 2.25627
UTM Est (X): 437961
UTM Nord (Y): 4598637

Classificació

Número de fitxa 08136-70
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Dolent
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, PGO 14/01/1993 i 4/4/2013
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Autoria de la fitxa KuanUm - Juana María Huélamo Gabaldón. / Ajuntament de Montornès del Vallès
Data de registre de la fitxa: dt., 15/03/2005 - 01:00

Descripció

Als turons de Calders es van obrir túnels d'extracció de mineral, d'espai fluor (fluorita). La galeria més important i més visible de les que es van obrir està situada al costat del torrent de les Vinyes Velles, just després de les torres de la urbanització de can Coll, a l'extrem del carrer d'Extremadura. Encara es pot veure

el forat de l'entrada de la mina, alguna resta de la caseta d'on partia la vagoneta, i a l'altre costat del camí, mig ensorrades i colgades per la vegetació, les restes de les basses o safareigs de rentar el mineral. En diferents punts de les dues vessants dels turons de Calders hi ha més clots oberts en el terreny, que evidencien les prospeccions que es van fer per cercar el mineral. L'espat fluor o fluorita és un mineral compost per fluorur de calci (CaF₂). Té una estructura laminar que el fa fàcilment exfoliable. En estat pur és incolor i transparent. Es sol presentar en forma de cristalls cúbics. Se sol trobar en vetes pures o associat amb menes de plom, plata o zinc. Sembla que a les mines de Montornès venia relacionat amb plom. La fluorita s'utilitza per produir àcid fluorhídric per a la indústria de l'alumini, el ciment i aparells òptics.

Observacions:

Al catàleg de protecció de patrimoni del PGOU de Montornès la denominació és "Antiga mina de fluorita de Can Coll", també s'han denominat "Mines d'espat fluor".

Història

Jaume Montserrat Graells era un barceloní que estiujava a Montornès, en una casa de nova construcció que s'havia fet al final del carrer de Pau Casals, abans avinguda Muntades. Era un empresari del món de la mineria i el carbó. Ell, o potser algú de la seva família, va iniciar, dalt de la carena dels turons, les prospeccions per intentar extreure fluorita dels turons de Calders. Sembla ser que l'activitat minera ja existia abans de la guerra de 1936. Després del conflicte es van obrir, en diferents moments, túnels d'extracció mineral, tot plegat amb pocs resultats positius. Gràcies a aquesta activitat de prospecció i extracció, la mineria va ocupar treballadors cap als anys centrals del segle XX. La mina va funcionar especialment cap als anys 40, però per poc temps. Es desconeixen les raons del tancament. Probablement la falta de seguretat (petites esllavissades de la terra) i la baixa puresa del mineral van estar a la base de l'abandonament.

Bibliografia

ALCAIDE, M.; GENÉ, M. ; GUANYABENS, N. (2009). Montornès a la vista. Elements per a la descoberta del patrimoni cultural i natural de Montornès del Vallès. Ajuntament de de Montornès del Vallès. BELTRAN I ALCALDE, Xavier (1985) Conèixer Montornès. Granollers: Ajuntament de Montornès del Vallès.

